Geachte leden van de gemeenteraad van Westland,

Dank voor uw bijdragen voor de begrotingsraad van 12 november 2025. Ik heb ze met bijzondere interesse gelezen.
In november 2022 stuurde ik mijn eerste bijdrage voor het komende begrotingsjaar naar de raad. Nu bijna vier jaar later stuur ik u de laatste bijdrage op de begroting binnen deze collegeperiode. Wat gaat de tijd snel en wat hebben we als gemeentebestuur veel mooie dingen voor Westland gedaan. Ik noem bewust gemeentebestuur; college en raad samen, want iedereen in de raadszaal heeft met de beste intenties en op zijn eigen manier bijgedragen aan het Westland van nu. Maar deze begroting is ook belangrijk om het komende jaar in staat zijn door te werken en het estafettestokje aan een nieuw gemeentebestuur over te dragen, zodat de ingezette lijn opvolging krijgt. Voor die opvolging werken we graag samen met uw raad, onze ambtenaren, onze ondernemers, onze inwoners en alle leden van ons college. Wat mij betreft is dat een vorm van goed besturen van Westland. (D66) Daarbij vind ik dat een college vanuit vertrouwen een gemeenteraad moet bejegenen en hen goed in positie moet houden. (GBW) Eigenlijk vind ik wat meer optimisme over ons Westland wel op zijn plek. We zijn een geweldige gemeente, met fantastische inwoners, verenigingen en werken hard om dat zo te houden en verder uit te breiden. En als dat samen blijven doen gaat dat, ondanks alle uitdagingen zeker lukken.

Een woord van dank aan onze ambtenaren
Met relatief weinig ambtenaren werken we hard aan alle belangrijke opgaven voor Westland. Daarnaast werken we hard aan het verbeteren en aanscherpen van de organisatie zonder dat de winkel dichtgaat. Dit vraagt veel van onze ambtenaren. Er is bovendien altijd meer werk dan uitvoerbaar is. En het ene is nog niet klaar is en de volgende verzoeken om zaken sneller op te pakken liggen er al. Ook nu in de staart van deze collegeperiode. Al met al vind ik dat men hard werkt, mooie resultaten boekt en goed werkt aan een sterker Westland. Ik dank hen dan ook voor hun inzet! Goed ook om te zien dat de verschillende fracties ook complimenten aan hen uitdelen. Ik geef deze namens u aan de medewerkers door.

Dienstbare grondhouding blijft nodig
Eerder scheef ik het volgende: ‘We streven naar een dienstbare grondhouding. Een houding waarbij we zoveel als mogelijk warme contacten met inwoners onderhouden en waarbij we helder communiceren. Of het nu gaat om een eenvoudige melding of een complexe casus waar een wijkmanager mee bezig is, de manier van communiceren bepaalt mede hoe onze inspanningen worden gewaardeerd.
Soms is snel en onderbouwt ‘nee’ zeggen ook heel dienstverlenend, maar de grondhouding van ‘Ja, tenzij’ is ons streven.’ Wat mij betreft is dit altijd een aandachtspunt. Nu, het komende jaar en de jaren daarna. Als gemeente moeten we in goed contact komen en blijven met onze inwoners. Natuurlijk kan er altijd iets misgaan in de communicatie of de uitvoering. In dat geval is het college altijd benaderbaar en bereid te kijken of we ergens iets anders kunnen doen.

Waardevol groen
We zijn niet alleen in grote vergezichten te blijven hangen, maar concreet aan de slag te gaan met actieplan Groen=Goud. We werkten vanaf 2023 met de natuurverenigingen, WNT-web, vele vrijwilligers en onze ambtenaren hard aan de vergroening van Westland. Zoals u tijdens de fietstochten of de presentatie over het actieplan en de resultaten van de diverse projecten zag, zijn we succesvol in het verbeteren van Westland door het bestaande groen te verbeteren, uit te breiden en stappen te zetten die bijdragen aan een betere ecologie.
Het is leuk en belangrijk daar de jeugd bij te blijven betrekken. De lessen aan de kinderen over biodiversiteit en bepaalde soorten worden goed ontvangen en zijn zinvol en leerzaam. We merken dat het de kinderen motiveert en stimuleert om zich in de natuur te blijven verdiepen. Zoals toegelicht tijdens de raadsinformatie avond verzorgd door de ODH is het in praktische zin niet mogelijk om de motie van D66 uit te voeren. Dat is een heel omvangrijk onderzoek en de ODH geeft aan dat men nu al ziet dat het werken aan alle soortenmanagement plannen in heel Nederland ingewikkeld is en nog jaren gaat duren. Veel van de gevraagde informatie is al wel beschikbaar en de werkwijze zoals verzocht in het dictum is ook al gangbaar. Voor meer informatie verwijzen wij naar het recent vastgestelde beheerkader groen dat we recent naar u stuurden.
Op dit moment doen we bovendien mee aan onderzoek naar bijenhotels, vochtsensoren rondom bomen en biodiversiteit rondom kassen. Eerder deden we mee aan de Groene Stad Challenge en Staat van je Straat.
Op basis van de onderzoeken vergroenen we bijvoorbeeld binnen het Actieplan Groen Westland, groen is goud straten in onze wijken die het hardst verbetering nodig hebben. Bij renovatie van bestaand groen houden we rekening met biodiversiteit en klimaatbestendigheid. Kortom: het juiste groen op de juiste plaats.

Door nauw met de natuurverenigingen te blijven samenwerken, blijven we actiegericht werken aan vergroening ondersteund door de mensen die expertise hebben over groen, ecologie en de verbeterkansen die daarbij zijn. Het is leuk om af en toe mooie initiatieven uit te voeren of ideeën te proberen. Bijvoorbeeld het onderzoek naar de bijenstand, de verplaatsing van waardevolle bomen i.p.v. kappen en nieuw planten en straks in Maasdijk hebben we zelfs een plek, de bomencamping, waar we bomen tijdelijk kunnen stallen en voorbereiden op herplanting elders in onze gemeente. (LPF). Met de verschillende BIZ’en spraken we af wat we in de winkelcentra wilden vergroenen. Men is blij met de afspraken daaromtrent. De mogelijkheden zijn echter wel beperkt. Geld is daarbij niet de beperkende factor maar de praktische beschikbare ruimte om groen echt een goede plek te geven. Het amendement van WV verstandig om hier, zonder echt een haalbaar plan, extra budget voor vrij te maken uit de algemene reserve moet het college dan ook ontraden. De motie van Westland verstandig over het onderzoek verrichten naar nieuwe ecologische en recreatieve verbindingen tussen de plan van alle winden en het Prinsenbos moet het college ook ontraden. Dit is een heel omvangrijk nieuwe onderzoek over verschillende beleidsterreinen heen. Daar is momenteel voor 2026 geen rekening gehouden en zou ten kosten moeten gaan van andere inzet. Bij de vervanging van plantvakken of kappen en bijplanten van bomen betrekken we zoveel als kan de inwoners. Soms met een persoonlijk bezoek, een informatie brief en sinds 2 jaar ook met bordjes die de werkzaamheden aankondigen. Volgens ons een hele nette manier waarbij de inwoner met een eenvoudige scan van de OR code op de bordjes direct de juiste informatie kan achterhalen. (WV)
Het is leuk om te melden dat er weer 3 BO scholen een groen blauw schoolplein gaan inrichten en dat we voor de komende jaren ook kijken of de VO scholen op een vergelijkmare manier aantrekkelijker en uitdagender kunnen worden voor de kinderen die daar verder opgroeien.

Gebiedsontwikkeling, bouwen en wonen
Gezien complexe omstandigheden met veelal aanvullende eisen aan bouw, milieu onderzoek en bezwaarmakers die bereid zijn lang te procederen is het toch fijn te constateren dat we doorbouwen, helemaal in vergelijking met andere gemeenten. We hebben voor de komende jaren al diverse plannen van ontwikkelaars en recent heeft de Provincie, na veel ambtelijke en bestuurlijke inzet, ook besloten 2 locaties te ondersteunen door deze in hun omgevingsbeleid op te nemen. Te weten de Vlietwet(puntzak) en de Zuidgeestlaan. De komende tijd ronden we de afspraken met onze partners af, waardoor we een aantal woningen middels een pilot wooninvesteringsfonds verwachten aan te bieden. De laatste afspraken daartoe lopen nu op verschillende plekken en het college verwacht daar binnenkort meer duidelijkheid over te kunnen geven. Er is dan ook geen bezwaar tegen de motie die om helderheid vraagt.
(CU-SGP/CDA)
In die afspraken nemen we op, dat we dat vooral doen voor de Westlandse starter. Ten aanzien van alle te verkopen woningen komen er gelukkig al veel bij Westlandse woningzoekenden terecht. Het is een misvatting dat alleen goedkope woningen waardevol zijn voor de woningzoekende Juist bij de duurdere woningen merken we dat er meer doorstroming op gang komt, waarbij ook de achtergelaten woning ook vaak bij Westlandse woningzoekenden terecht komt. We hebben onlangs met de raad in een besloten bijeenkomst gesproken over de mogelijkheden en voorgestelde participatie rond de gebiedsontwikkeling Verdilaan. Daar kwam aan bod dat het een heel ingewikkeld traject is op een plek in Naaldwijk die wel kansen biedt. Juist om dit goed te doen zodat het aan de wensen van de inwoners voldoet, is het secuur doorlopen van participatie belangrijk. De participatie voor de gebiedsontwikkeling is recent opgestart en nog in een beginfase. Het nu toezeggen van een

voorstel voor een integraal plan met het gegeven tijdspad is onmogelijk om dit zorgvuldig en volgens wens van de raad te doen. Het zou ook vooruitlopen op de uitkomst van participatie. Daarom ontraadt het college de motie die daartoe oproept. (CU-SGP)

Bij alle gebiedsontwikkelingen kijken we of er in de toekomst voldoende voorzieningen zijn voor het aantal inwoners dat daar beoogt is. Scholen maken daar deel vanuit. We stemmen af dat volgordelijk de optimale bouwplanning volgt. (PvdA-GroenLinks)
En als die suboptimaal is, moeten de schoolroutes minimaal veilig zijn voor de schoolgaande jeugd.
In Monster is het hoogste punt bereikt van de appartementen die Arcade bouwt. De participatie voor het binnen gebied is opgestart en de Noviteit doet daar in mee. Belangrijk is dat het huidige gebruik van de Noviteit is zeker gesteld tot er een nieuw plan voor deze locatie ligt. Zodra de plannen meer vorm krijgen informeert het college de raad daar uiteraard over. Op zeer korte termijn is dit niet te verwachten en tegen de motie van het CDA is dan ook geen bezwaar.

Afval
De afgelopen 2 jaar gaf ik aan dat afvalbeleid goed wijzigen een langdurig traject is, waarbij we eerst de basis op orde brengen, beleidskeuzes voor leggen en onderzoek moeten doen om later te kijken welke efficiëntieslagen te maken zijn.
Sinds 1 januari 2025 is ook de inzameling van huishoudelijk afval in handen van HVC. Zoals eerder al een aantal keer toegelicht. Voor dit jaar is het plan; om de basis goed op orde te brengen en houden. HVC zal dit jaar benutten om heel degelijk te kijken waar we verder kunnen optimaliseren op de drie basisuitgangspunten van de afvaldriehoek (gemak, kosten en milieu). Op basis van de expertise van HVC zien we straks waar optimalisaties mogelijk zijn en uiteraard bespreken we die ook met uw raad zodat besluitvorming over beleid ook op een breed draagvlak kan rekenen. Tijdens de raadsinformatieavond die eind dit jaar nog gepland staat vraag ik HVC om een toelichting te geven op zo'n traject met een realistisch tijdpad. Teveel tegelijkertijd en te snel is niet wenselijk. We werken liever aan een degelijke onderbouwing alvorens we met de raad met goede inhoudelijke onderleggers het gesprek aangaan over nadere beleidskeuzes. De ambitie om op termijn te kijken naar kostendekkendheid is van veel omstandigheden afhankelijk. Het rijksbeleid is daarin zwaarwegend en onzeker. Dat maakt dat er op dit moment geen exact moment van kostendekkendheid aan te geven is. (CU-SGP)De initiële doelstelling van VANG (van afval naar grondstof) is nu landelijk vervangen door een recyclepercentage waarmee de focus verschuift van 'minder afval' naar 'meer en schonere grondstoffen. (CU-SGP) Daar zet HVC ook middels innovatie op in; bijvoorbeeld door restproducten voor vervolg te reinigen of te reinigen na verbranding en zo beter te benutten. Men reinigt nu bijvoorbeeld dat restproduct zodat het als grondstof weer bruikbaar is. Niet aan de voorkant als ingezameld gewicht restafval, maar aan de achterkant nadat gescheiden en/of verwerkt is. (PvdA-Groen Links)
Waarom er 2 percentages gehanteerd worden, respectievelijk 46.5% en 58% is inderdaad opvallend. Het eerste percentage lijkt te gaan om het recyclepercentage of basis van het CBS prijspeil 2023. Het tweede percentage is ambtelijk aangegeven als afvalscheidingspercentage. Die twee getallen zijn niet helemaal met elkaar te vergelijken. (CDA) Diverse malen is gevraagd naar publiekscampagnes die we zouden houden. Het afgelopen jaar hadden we de Textielrace om kinderen te leren dat recyclen leuk en nodig is en vanuit HVC is eerst gewerkt aan bekendheid en de HVC app en nu is gestart met de campagne 'gooi raak!'. Overige keuzes voor instructies in relatie tot campagnes volgen nadat nadere beleidskeuzes zijn gemaakt. (PvdA-Groenlinks) Hiertoe willen we een interactief werkbezoek aan HVC inplannen met de raad, als u daar prijs op stelt. Bij de aanstaande raadsinformatie avond vraag ik HVC een toelichting te geven op hoe ze in andere gemeenten zulke trajecten hebben doorlopen, zodat u goed weet wat u te wachten staat.

Water en bodem
Dit jaar verrichten we onderzoek naar toekomstgericht watersysteem met een goede waterkwaliteit we verwachten dat medio 2026 op te leveren. Dit onderzoek moet leiden tot juiste keuzes om water te kunnen vasthouden bij droogte en verwerken en bergen bij overschot. We blijven werken aan de verbetering van de waterkwaliteit. Niet alleen omdat de kaderrichtlijn water dat van ons vraagt, maar ook omdat we het belangrijk vinden. Dit blijft een uitdaging die we gezamenlijk oppakken met HHD, de ODH en de glastuinbouw in Westland. Voor de heffing geldt dat we de komende jaren, n.a.v. het onderzoek naar het hele watersysteem beter zicht krijgen op wat nodig en wenselijk is voor een toekomstgericht watersysteem. Voordat je exact weet wat nodig is, hoe we dat gaan bereiken en welke kosten daarmee gepaard gaan kun je niet concreet aangeven hoe de heffingen zich moeten ontwikkelen. De komende jaren verwachten we geen stijging voor riolering en afval anders dan de inflatiecorrectie. (WV) Het effect van de inzet van bijvoorbeeld de taskforce waterkwaliteit laat zich heel moeilijk meten. Er zijn teveel afhankelijkheden in het waterdossier om causale verbanden te trekken. Slechts bij intensieve metingen rondom bedrijven kunnen we veroorzakers vaststellen en passende opvolging organiseren. (WV)

Gemeentelijk vastgoed
Van het vastgoed dat in bezit is van de gemeente, zijn betere onderhoudsplannen nodig, zodat de noodzakelijke reparaties of investeringen beter in beeld zijn en planmatiger te werk kunnen gaan. Het komende jaar vind daarvoor inventarisatie plaats om vervolgens geprioriteerd deze onderhoudsplannen op te stellen.

Wij als gemeente hebben een glasperceel in de duinstrook liggen. Momenteel is daar onderzoek naar natuur bezig. Dit onderzoek moet ons helpen de juiste keuzes te maken als we iets willen veranderen. Zoals in de uitgebreide presentatie door de ODH aan bod kwam ligt woningbouw of een andere intensieve invulling van dat gebied niet voor de hand. Zowel qua stikstof, mobiliteit als natuurwaarde is het vrijwel onmogelijk om daar de komende jaren iets te realiseren.

Reddingsbrigade
Tijdens de behandeling van de kadernota vroeg de reddingbrigade 's-Gravenzande om een helder toekomstperspectief. (LPF)
Dat ligt er nu en in de begroting is daarvoor al het benodigde geld opgenomen. Zodra het plan is opgewerkt komt het college met een raadsvoorstel om het budget voor de noodzakelijke verbetering van de huisvesting beschikbaar te stellen, zodat de brigade na het strandseizoen van 2026 de verbeterslag kan maken.

Begraven
Onze begraafplaatsen liggen er ten opzichte van een aantal jaar geleden goed bij. Er is gewerkt aan een meer parkachtige uitstraling, met beter onderhoud van groen, paden en voorzieningen. Een aantal aula's is aangepakt en de begraafcapaciteit is na een traject van intensieve ruimingen voldoende voor de komende jaren. Het is prettig om de werkzaamheden met lokaal geankerde partijen te verrichten omdat ze de gemeente kennen en goed werk verrichten. (FvV) De opdracht tot het brede onderzoek is ambtelijk uitgezet en moet leiden tot helder inzage in de toekomst van begraven in Westland. Dat omvat ook een keus voor een crematorium met een paar optionele locaties. Daarmee wordt hard gewerkt aan de aangenomen motie van het CDA bij de kadernota.

Beheer en onderhoud buitenruimte
Ondanks de enorme oppervlakte van onze gemeente, de vele wegen, fietspaden, trottoirs, ingewikkeld rioleringssysteem en al het straatmeubilair, ben ik van mening dat we dit op een goed niveau beheren. Als er tekortkomingen zijn, zijn deze eenvoudig te melden via onze buiten beter app. Het heeft voortdurende aandacht dat juist de opvolging en de terugkoppeling ook correct en netjes verlopen. Als zich mensen melden bij uw raad die signaleren dat ergens het systeem niet juist heeft gefunctioneerd of de terugkoppeling niet correct is geweest, laat het me gerust weten met het meldnummer erbij. We kunnen dan eenvoudig achterhalen wat heeft plaatsgevonden en wie daarbij de betrokkenheid had. De gesignaleerde fout bij de investeringen rond de fietspaden is met deze begroting hersteld, waardoor de voorbereiding van grootschalige aanpak nu doorlopen en in 2026 zonder vertraging gewerkt kan worden. Het aantal meldingen van tekortkomingen in de verharding is

vergelijkbaar met vorig jaar. Dat is opmerkelijk omdat de omstandigheden van lange periode van droogte meestal een averechts effect hebben op de kwaliteit van verharding. Om snel te kunnen acteren op acuut gevaarlijke situaties hebben we eigen personeel in dienst die ook kunnen straten. Veel klachten en tekortkomingen die bij ons worden gemeld betreffen ook fietspaden van de provincie. Bestuurlijk is met de Gedeputeerde al contact geweest over herstel en eventueel in beheer overnemen van fietspaden om ook hier het ambitieniveau van de raad te halen. Dit krijgt ambtelijk een vervolg. Het amendement om een reserve in te stellen is overbodig. (WV) We hebben geld om het komende jaar te werken en eventuele tekortkomingen te verhelpen. We werken ook aan een plan om te kijken of en wat structureel meer nodig is om de verhardingen conform een hoger ambitieniveau te onderhouden. Het eerste moment om dan de raad een keus met een bijbehorende budgetaanvraag voor te leggen is bij de kadernota voor 2027.

Actieplan overal actief
Met mijn collega Goudswaard keken we hoe we de buitenruimte beter benutten voor sport, spel en ontmoeten in de buitenruimte. Met het actieplan overal actief geven we dat praktisch handen en voeten. De beweegroute, jeu de boules, speelvoorzieningen, schaaktafels en andere mogelijkheden om meer buiten te bewegen breiden we de komende maanden en jaren verder uit naar alle dorpen. Dat maakt de motie die hiertoe oproept overbodig. (D66)

Nu het overzicht van de moties en de collegereactie daarop:

Moties/ amendementen	Partij	Onraden	Geen bezwaar	overbodig	aanhouden	toezegging
Amendement inzake vergroenen winkelcentra	WV	x				
Amendement kwaliteitsslag centra	WV	x				
Amendement herbestemmen naar andere reserve	WV	x				
Motie ecologische en recreatieve verbindingen	WV	X				
Motie herontwikkeling Duingeest	WV	X				
Motie ontwikkeling noviteit	CDA		X			
Motie onderzoek staat van groen	D66	x				
Motie uitbreiding beweegroutes	D66			x		
Motie Verdigebied	CU-SGP	X				
Motie wooninvesteringsfonds	CU-SGP CDA		x			

Met een vriendelijke groet,

Michiel Ferwerda